

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉK, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-regel.

TONGEREN, DEN 29 SEPTEMBER.

Alle Belgische en Hollandse zouaven zijn zondag te Verona aangekomen, alleen uitgenomen de gevangenen van Civita-Castellana en Bagnorea welke naar Zwitserland overgezonden geworden zijn.

Dinsdag werden degene die van Verona komen, in kleine afdeelingen op Munich, Mainz, Keulen, Maastricht en Hasselt gericht. Diensvolgens zullen heden eenige heeren van Hasselt naar Keulen reizen om vandaar de Hollandse zouaven rechtstreeks naar hun vaderland terug te zenden.

Eene briefwisseling uit Rome gezonden door eenen persoon, in wien wij alle betrouwen stellen, schrijft ons het volgende :

Gedurende vijf uren en half hebben onze troepen als leeuwen gevochten, doch de ijsselijke moordery voorziende welke noodzakelijk moest gebeuren, dewijl de zouaven tegen 80,000 man moesten strijden, heeft Pius IX, de tranen in de oogen, zijne heldhaftige kinderen het order gegeven van het vuur te staken; zij die gezworen hadden tot den laatsten toe voor het Vatikan te sterven, gehoorzaam aan de stem van hunnen Vader, hebben met droefheid de wapens neergelegd, al roepende: *Leve Pius IX!* Het is nog onder den kreet van Pius IX, wiens zegen zij voor de laatste maal ontvingen, dat zij des anderen daags Rome uitgetrokken zijn.

De stad bleef altijd zeer rustig, doch bij het inkomen der Piemontezzen zag men de revolutionaire vlaggen door het gemeen volk uitsteken, al roepende *Leve Italië!* Het waar Romeinsch volk is en blijft verkleefd aan Pius IX. De stad Rome die zoo levendig was is nu dood; alles is in rouw gedompeld.

In den nacht van den 21 zijn er vijf moorden gepleegd, waarvan er drie onder de vensters van het verblijf van den Paus gebeurden. Een zestigstal gewonden zijn in het hospitaal, waaronder men telt Brauns van Hasselt en Dammel, sergeant, van St-Truiden, doch gelijk men ons verzekert is er voor geen van beide gevaar.

Senaat.

In de zitting van dinsdag heeft M. de Woelmont den vereischten eed afgelegd, en de kiezing van M. de Limburg-Stirum, senator van het arrondissement Arlon, werd goedgekeurd.

De wets-ontwerpen, donderdag in de Kamer gestemd, werden naar eene commissie verzonden, welke reeds heden verslag zal doen, zoo dat de discussie onmiddellijk zal kunnen plaats hebben.

M. Solvyns heeft krachtig tegen de bezetting van Rome geprotesteerd. Indien wij nu niet tegen die overweldiging protesteerden, zegde de spreker zeer juist, zouden wij het recht van protestatie verliezen, wanneer deze of gene naburige mogendheid het in den zin kreeg ons op zijn italiaansch te behandelen.

Vervolgens vroeg M. Solvyns, of het gouvernement de ouders niet kon gerust stellen, wier zonen van het pauselijke leger deelnamen.

Hierop antwoordde M. d'Anethan, minister van buitenlandsche zaken, dat de vertegenwoordigers van België en Italië, overeenkomstig de instructiën van het gouvernement, zich reeds met den terugkeer van die jongelingen naar hun vaderland bezig hielden. Ook voegde M. d'Anethan er bij, dat er niet een Belg in die gebeurtenissen het leven had verloren.

M. Reyntjens keurt de overweldiging van Victor-Emmanuel goed en hij kritiekert de zoo billijke protestatie van M. Solvyns. Bijaldien hij dezelve had kunnen voorzien, zegt hij, dan zou hij den Senaat volkomen hebben kunnen inlichten met al de feiten welke, volgens hem, die binnenpalming rechtvaardigen.

In eene korrespondentie van Berlijn leest men dat Napoleon III gezegd heeft, in een gesprek met eenen zeer gekenden diplomaat, « dat hij halde bracht aan de pruisische troepen voor hunne goede orde en hunne dapperheid. Die orde werd slechts overtroffen door hunnen moed. Niets kan hen weerstaan en zij zullen in Parijs komen, dat zich tegen hen niet verdedigen kan. » Waarom,

indien Napoleon dit alles wist, heeft hij dan zoo roekeloos den oorlog begonnen? Of wist hij het niet vóór den oorlog, dan heeft hij een nieuw bewijs gegeven van de grootste nahtigheid. In ieder geval waren alzoo de Franschen slecht bediend met hunnen keizer!

M. Emile Meyers van Tongeren is ontvanger der registratie en der domeinen benoemd te Aerschot.

M. Fasbinder, provinciale directeur der directe belastingen te Hasselt, is in dezelfde hoedanigheid te Brussel benoemd.

M. Dagoreau, provinciale inspecteur honorair, ontvanger der directe belastingen te Brussel, is directeur der directe belastingen benoemd te Hasselt in vervanging van M. Fasbinder.

M. Blanckart, brigadier der douanes te Laaken, is verificateur te Petit-Lanaye benoemd in vervanging van Dejoze, ontslaggever.

M. Derie, professor in het collegie te Herve, is kapelaan te Glons benoemd.

M. Hermans, kapelaan in O. L. V. kerk te Tongeren, is pastoor benoemd te Wamoat.

M. Wanten van St-Truiden, komt met groot onderscheid het examen voor het professoraat af te leggen.

Men leest in den *Moniteur*: Verscheidene dagbladen hebben gemeld, dat het pruisisch gouvernement opmerkingen aan het kabinet van Brussel heeft gestuurd nopens het terugzenden naar hunne haardsteden van eenige klassen onzer milicianen. Deze tijding is van allen grond ontbloot.

Men leest in den *Précurseur*: Wij zijn gelukkig op stellige wijze te mogen melden, dat er bevelen zijn gegeven om de mannen der klas van 1864, behoorende tot de infanterie, en die, gelijk wij gezegd hebben, bij uitzondering onder de wapens zijn gehouden, in onbepaald verlof naar huis te zenden. Zij zullen den 30 dezer hunne wapens in de depots gaan neerleggen.

Men meldt dat de heer Eyckens, burgemeester van Peer, door den provincialen raad voorzitter benoemd van het comité des kantons Peer, eene som verzameld heeft van 330,80 fr. bestemd om de behoeftige kinderen en vrouwen van soldaten van vroegere klassen onder de wapens geroepen, ter hulp te komen. Exel heeft bijgebracht 71 franken; Hechtel, 35; Groot-Brogel, 38,30; Peer, 84; Kleine-Brogel, 79,50 en Wychmael, 23 frank. Deze eerste storting is gedaan geworden in handen van den heer Nagels, onder-voorzitter van den provincialen raad.

De onderschrijvingen in de gemeente Lommel, Houthalen en Helchteren nog niet toegekomen zijnde, zullen later medegedeeld worden.

De graaf van Chambord stelt zich openlijk aan als kandidaat der legitimisten voor den franschen troon. Hij heeft een manifest tot zijne aanhangers gericht, om hen aan te nemen ten voordeele zijner kandidatuur als koning van Frankrijk te werken.

Men leest in *l'Ami de l'Ordre*: Maandag laatst hoorde men op de hoogten van Floing, die Sedan beheerschen, eensklaps eene schrikkelijke ontploffing. Aanstonds, zooals men denken kan, liep ieder in de war. De schrik heerschte in de stad, en de reizigers op het oorslogstooneel werden door angst aangevat. De Pruisen, die men een oogenhlik te voren niet bemerkte, verschenen als bij tooverslag in massa en kwamen haastig uit alle richtingen toegesnel.

Van waar kwam die schrikkelijke losbranding? Van waar die verrassing? Was het de schielijke aankomst van Bazaine? ofwel ging de zaak van Leon eene tweede uitgaaf beleven?

Echter ziet men pruisische officiers, van eenen eersten schrik hersteld, met een geruststellender voorkomen terugkeeren van de plaats waar losbranding had plaats gegrepen. Men nadert en onderzocht hen.

Zij melden hunne ondervragers dat het maar een ongeval, doch een schrikkelijk ongeval betrof. Twee kinderen speelden bij eene kist met buskruid. Zij staken er het vuur aan; de kist sprong in de lucht en de beide kinderen werden op den slag gedood.

Te Wilhelmshöhe is een duitisch jongeling met eene pistool in den zak aangehouden. Men schrijft hem het inzicht toe den keizer te hebben willen vermoorden.

Men schat op 35,000 het cijfer der vreemdelingen van alle natien die Frankrijk hebben verlaten om eene schuilplaats in België te zoeken. De meesten deser uitwijkelingen woonden te Parijs en het is het welstellendste gedeelte dat

zich te Brussel is komen vestigen. De koophandel verheugt zich over dezen vreedzamen inval te midden eener krisis, die, bij het naderen des winters, hem zulke groote bekommering baart. De hotels zijn propend vol, en personen die nu uit de Noorder- en Westdepartementen toekomen, hebben moeite om een onderkomen te vinden.

Oorlogsberichten.

Sinds de gevechten te Sceaux, is er niet veel belangrijks op het oorlogstooneel voorgevallen. Van weerskanten bereidt men zich tot aanval en verdediging, en zou de bestorming der fransche hoofdstad ondernomen moeten worden (iets waarvoor de hemel haar behoede), dan is het te vreezen dat ze geweldig en moorddadig zal zijn; want koning Wilhelm, die reeds maatregelen doet nemen om zijn winterkwartier in Frankrijk te houden, heeft vast besloten eene legermacht van 800,000 soldaten roud Parijs samen te trekken, voor dien eigentlijken aanval te beginnen.

Van een' anderen kant, wordt uit de Badensche hoofdstad Carlsruhe gemeld dat de bezetting van Zuid-Frankrijk door duitse troepen eene reeds besliste zaak is: een legerkorps van 40,000, Pruisen en een van 25,000 Beierschen zullen langs de ijzerenwegen gevoerd worden naar Mulhouse, Belfort en Lyon. Men ziet dus klaar dat koning Wilhelm geheel en al den meester in Frankrijk speelt, en dat hij inderdaad voornemens is de vredesvoorwaarden in Parijs voor te schrijven.

Iedere menschenvriend moet het diep betreuren dat de heer Jules Favre geene breedere volmachten of wellicht niet meer goeden wil bezat bij zijne onderhandeling met den heer von Bismark. Wellicht hadde wat minder trotsch van den eenen, en wat meer kalmte en toegankelijkheid van den anderen kant, een spoedig einde gesteld aan dien rampzaligen strijd, waarin twee groote en beschaaft volken, ten gevalle eeniger heerschzuchtigen en zonder de minste noodzakelijkheid elkander zoo hardnekkig te vuur en te zwaard vernietigen en vermoorden.

Men heeft niet veel tijdingen van het krijgstooneel rondom Parijs en die welke toekomen verdienen dan nog niet veel geloof. Depêchen van Franschen oorsprong, spreken van gevechten die den 23, dus vrijdag laatst, zoo te Pierrefite, ten noorden van Sint Denis, als te Villejuif, vóór de forten van Bicêtre en Ivry zouden geleverd zijn, en waarbij de Franschen aanzienlijke voordeelen zouden behaald hebben. Zelfs zouden deze laatste twee verschansingen van den vijand hebben veroverd en die hebben kunnen behouden. Doch de telegrammen uit de duitse hoofdkwartieren loopen tot den 25 september, en spreken van die gevechten niet, of ten minste bepalen zich bij te verklaren, dat, behalve schermutselingen van weinig belang, er niets nieuws voor Parijs gebeurd was. Zooals men ziet, en zooals de ondervinding ook reeds geleerd heeft, zijn de fransche depêchen, die nu meestal uit provinciesteden komen en opgemaakt worden naar brieven, die men aan luchtballen gehocht vindt, niet veel te vertrouwen.

Het is uit het kasteel van den heer Rothschild te Ferrières, dat de koning van Pruisen voornemens is de krijgsinrichtingen tegen Parijs te besturen. Drie telegraaflijnen zijn ingericht geworden, om onder elkander de drie legers te verbinden, die de hoofdstad van Frankrijk omsingelen op eenen afstand van 2000 tot 3000 meters, en om hunne betrekkingen met Duitschland te onderhouden. Daar Parijs nu ingesloten is en er krijgsmachten beschikbaar blijven, zoo zullen wij wellicht binnen kort hooren spreken over eene beweging, hetzij langs den kant der Loire, — drie duizend Duitschers bevinden zich reeds te Pithiviers, op eenige uren van Orleans — hetzij langs den kant van Lyon. — Depêchen uit den Elzas melden het vertrek naar Mulhausen en Belfort van 40 duizend Pruisen en 25 duizend Beierschen. De val van Straatsburg, zal nog het getal duitse soldaten vermeerderen, welke men tot die afleidingen zal kunnen gebruiken, die de ontelbare rampen nog zullen verzwaren, waaronder het ongelukkige Frankrijk thans gebukt gaat.

Eene depêche uit Tours, gedagteekend van gisteren, spreekt nog al breedvoerig over een hoogst gewichtig stuk, namelijk het verslag van den heer Jules Favre over de bijeenkomst van Ferrières. De minister van buitenlandsche zaken der fransche republiek houdt er in slaande dat de heer von Bismark als voorwaarde van den wapenstilstand de overgave had geëischt van den Mont-Valerien, het voornaamste fort

der versterkingen van Parijs, doch enkel voor het geval, dat de constituanten in de hoofdstad zou bijeen komen.

De heer Jules Favre, ten minste volgens het telegram, dat wij ontvangen hebben, duidt in zijn verslag niet aan, dat de heer von Bismark de overgave van Verdun heeft gevraagd, en het is, volgens de pruisische depêchen, van die stad en niet van den Mont-Valerien, dat er sprake zou geweest zijn. Men kan dus nog niet weten, langs welken kant de waarheid is. Ameer uitspraak te doen zal men moeten wachten, tot wanneer de heer von Bismark op zijne beurt zijn verslag zal opgesteld en onderteekend hebben.

De stad Straatsburg heeft zich verleden dinsdag 27 december, om 7 uren s'avonds, na een hevig bombardement overgegeven. Dit is ten minste hetgeen eene officieele tijding uit Darmstadt meldt.

Men deelt ons het volgende schrijven van eenen hulp-geneesheer bij de 11^e internationale ambulance te Sedan, aan zijne ouders med. Wij geven den brief zooals wij dien ontvangen, zonder te beslissen of er al dan niet overdrijving in heerscht.

Sedan.....

Gisteren nog hebben wij een dorp ontdekt — ontdekt — dat is het juiste woord, zoo groot is de verwarring en ontsteltenis, waar 650 fransche gekwetsten liggen, reeds tien dagen geleden gewond, en die nog geen geneesheer gezien hadden. Zij liggen in varkenshokken, in stallen, te midden van water op tafels, onder schouwmantels, smeekende om een pistool, om een einde aan hun lijden te maken.

Ik vrees, u niet te kunnen doen begrijpen en gevoelen, wat ik hier gezien heb. O, ik wenschte wel, dat men geheel Europa voor een oogenhlik hier kon verplaatsen!

Het slagveld, de gewonden dat is vreeselijk, schrikwekkend, maar het is een noodzakelijk gevolg van den oorlog; doch wat alle verschrikking te boven gaat, wat maakt, dat wij onze tranen niet kunnen bedwingen, dat wij uren achtereen doorbrengen zonder te spreken, daar onze wanhoop te groot is om ze in woorden uit te drukken, dat zijn twee dingen: de transporten van 10,000 gevangenen en het kamp, waar 80,000 ongelukkige fransche soldaten en officieren van honger omkomen.

Zoudt gij gelooven, dat zij van honger in de Maas springen? Dat zij u 40 (veertig) francs aanbieden (want zij hebben nog geld) voor een stukje brood, en dat men het hun niet geven kan, omdat er niets is.

Sedert 48 uren diefieren hier onophoudelijk korpsen, ten getalle van 10,000 man, zonder wapenen, nagenoeg zonder kleêren, leunende op een ellendigen stok, snikkend van smart en wanhoop, geeskorterd door Pruisen die hen met de kolven hunner geweren voortdrijven. Terwijl ik aan u schrijf, zie ik 10,000 lanciers, kurassiers en dragonders met zouaven en marinieren, half naakt, van alles ontbloot, voortbijtrekken; 500 Beierschen geleiden hen: zij hebben het voorkomen van een konvooi galeiboeien. Enkeln hebben nog een ransel; de anderen hebben alles verloren, en de regen valt bij stroomen neer! Zij vallen voor u op de knieën om brood te vragen, geld of hunne horloges, als zij er een hebben, aanbiedende en wij kunnen niets voor hen doen.

Al zou ik honderd jaar oud worden, dit tooneel zal ik altijd voor mij zien!

Wat het kamp aangaat, ik kan u de ellende, die daar heerscht, niet beschrijven; daar worden de soldaten bewaard, tot dat men ze wegbrengt! Ik heb er met X. naar toe willen gaan, maar na vijf minuten zijn wij beiden snikkende teruggekomen. Ik herhaal het: de gewonden met al hun lijden, 't is nog een paradijs, daarbij vergeleken. O, die keizer! Geen enkel officier heeft de kapitalite geteekend!....

Men brengt de ongelukkigen thans te voet door verwoeste streken naar Duitschland; zij weten dat zij onderweg van honger zullen sterven.

Als men gezien heeft, wat wij gezien hebben, dan kan men alles zien. Ik alleen heb gisteren 90 gekwetsten verbonden, die nog geene hulp gehad hadden.

M. Henri de Chatelineau heeft de machtiging gevraagd en bekomen, om in de Vendée een korps vrijwilligers in te richten, bestemd om als voorlichters en vrijeschutters den vijand te kwellen. M. de Chatelineau, welke over dit korps het bevel voeren zal, heeft onmiddellijk eene proklamatie uitgevaardigd, waarin hij de bewoners der wester provincien, voor de redding van Frankrijk, te wapen roept.